

Trasa w pobliżu centrum (kolor pomarańczowy – PRZYSTANKI 16-25)

16. WIEŻA PROCHOWA

Wieża była częścią średniowiecznych murów obronnych miasta. Jej budowę ukończono około 1450 r. w czasach sporów między miastem Anklam a rodziną szlachecką Schwerin. W przeciwieństwie do dzisiejszego wyglądu wieża posiadała stożkowaty wierzchołek i wystające cynowe zwieńczenie muru. Pierwsza wzmianka o wieży pojawiła się w 1462 r., która do XVI w. służyła za więzienie, a potem za magazyn prochów strzelniczych. Badacz plam na słońcu Gustav Spörer wykorzystywał ją jako obserwatorium astronomiczne.

17. MURY MIEJSKIE

Okolo 1191 r. w czasach powstawania miasta wzniesiono mur obronny z drewnianych pali. Okolo 1400 r. przystąpiono do budowy pierwszego kamiennego muru obronnego o wysokości 5 metrów i długości 2,5 kilometra z 6 bramami miejskimi i kilkoma wieżyczkami obronnymi. W 1570 r. mur podniesiono do wysokości 8 metrów i rozszerzono go o dodatkowe raweliny i dzieła rogowe (zewnątrzne budowle obronne).

Po wojnie siedmioletniej 1756-1763 mury częściowo rozebrano.

18. PARK MIEJSKI

Położony w środku miasta park miejski o obszarze około 5 hektarów jest ważnym miejscem wypoczynku dla mieszkańców. W parku znajdują się resztki średniowiecznych fortyfikacji w postaci wieży prochowej i fragmentów murów obronnych.

Kiedy w XVII i XVIII w. mury obronne straciły na ważności, zasypano fosę i rozebrano raweliny, potem w tym miejscu założono ogrody. Na początku XX w. powstał tam park. Do wypoczynku zachęcają: fontanna w formie żaby, zagrody dla zwierząt, plac zabaw dla dzieci oraz szerokie i wygodne ścieżki.

19. GIMNAZJUM IM. OTTO LILIENTHALA

Budowę Królewskiego Seminarium Nauczycielskiego czyli dzisiejszego gimnazjum na ulicy Leipziger Allee zakończono w 1925 r. Od 1926 r. w budynku mieści się gimnazjum. W 1935 r. gimnazjum otrzymało nazwę „Szkoła Lilienthala”. W 1939 r. w budynku otworzono schron przeciwlotniczy. W czasach II wojny światowej gimnazjum zamieniono w obóz dla uciekinierów i robotników cudzoziemskich, natomiast w 1945 r. powstał w nim lazaret.

W dniu 5 października 1945 r. szkoła wznowiła swoją działalność. 1 marca 1949 r. gimnazjum przemianowano na „Szkołę Średnią im. Rodzeństwa Scholl”. Od tego czasu szkoła posiadała internat dla uczniów. W latach 1954-1965 ulokowano w niej Szkołę Sportową dla Dzieci i Młodzieży. Od 1991 r. szkoła znowu nosi imię „Gimnazjum Lilienthala”.

20. SEMINARIUM NAUCZYCIELSKIE

W dniu 18 października 1906 r. otworzono seminarium nauczycielskie służące przygotowaniu młodych mężczyzn do zawodu nauczyciela. Dwupiętrowy budynek ceglany o dwóch korpusach opartych na ośmiu osiach i fundamencie z kamienia ciosanego, z którego jeden korpus zwrócony jest bokiem do ulicy i oparty na pięciu osiach z czterospadowym dachem po zachodniej stronie oraz drugi korpus ze ścianą szczytową skierowaną w stronę ulicy oparty jest na trzech osiach z dachem dwuspadowym po stronie wschodniej. Przy zachodniej ścianie szczytowej znajduje się wysunięta klatka schodowa, okna z łukami odcinkowymi i skośnymi parapetami. Głęboko wcięty przedsionek zdobi ostrołuk. Wystrój uzupełniają dwuczęściowe drzwi kasetonowe ze świetlikiem w ostrołuku, gwoździe diamentowe i tarcza z kluczem w stylu młodopolskim. Wiodące pośrodku korytarze posiadają sklepienia łukowe. W części zachodniej budynek jest częściowo podpiwniczony. Piwnica posiada sklepienie łukowe, częściowo wykonane w stylu pruskim.

21. DOM STRZELECKI

W 1738 r. wybudowano budynek jako wspólny dom strzelecki dla „radowania się” dwóch związków strzeleckich miasta a później wyposażono go w salę balową. Dzięki finansowemu wsparciu miasta w 1949 r. zmieniono jego użytkowanie, umieszczając w nim na stałe teatr z własnym zespołem. Po wielu przebudowach i remontach budynek jest obecnie siedzibą Krajowego Teatru Pomorza Przedniego w Anklam.

22. WIEŻA CIŚNIEŃ

Wieżę ciśnień wybudowano w 1905 r. i rok później przyłączono do miejskiej sieci wodociągowej. Okrągły budynek ceglany o wysokości 35 metrów charakteryzuje obok neogotyckich elementów dekoracyjnych fasady okna łukowe jako elementy stylu gotyckiego.

Zbiornik na wodę tworzyła nitowana konstrukcja z blachy stalowej o średnicy 9,40 metrów, pojemności 400 metrów sześciennych i ciśnieniu wody 3 barów. Strome schody drewniane o żelaznej poręczy prowadziły do górnej części budynku. Podczas prac remontowych liczne otwory w podłodze uszczelniono sztuczną żywicą lub włóknem szklanym. Początkowo jeszcze ręcznie czyszczono najgłębsze sześciometrowe miejsce, potem korzystano z wysokościściennego urządzenia czyszczącego. W 1997 r. na skutek zmniejszającego się poboru wody wieżę ciśnień wyłączono z miejskiej sieci wodociągowej. Rury doprowadzające i odprowadzające wodę zdemontowano i wypełniono wewnątrz studni.

Wieża ciśnień była prawdopodobnie najdłużej pracującą wieżą w regionie. Znajduje się pod ochroną konserwatora zabytków i wykorzystywana jest obecnie do prywatnych celów mieszkalnych.

23. PRZYSTAŃ I POLE NAMIOTOWO-KEMPINGOWE

Założone na nowo w 2003 r. przystań i pole namiotowo-kempingowe z 13 miejscami do cumowania, urządzeniem do wodowania łodzi, możliwością rozbicia namiotu i postawienia przyczepy kempingowej, placem zabaw oraz nowoczesnymi sanitariatami ma swoich miłośników. Położenie blisko bezpośrednio w pradolinie Piany jak również sama rzeka z jej pierwotną przyrodą, rozległymi rezerwatami przyrody i jedynymi w swoim rodzaju krajobrazami oraz biotopami gwarantują spokój i wypoczynek. Rzeka Piana tworzy ostatnie nieregulowane koryto rzeki w Europie Zachodniej. Podczas wyprawy po niej z przewodnikiem w poszukiwaniu bobrów można rozkoszować się nienaruszoną przyrodą. Rzekę można najlepiej poznać podróżując na własną rękę kajakiem, łodzią albo tratwą.

24. STAROSTWO

Biuro berlińskich architektów Paulis i Dinklage zaprojektowało budynek starostwa w stylu neorenesansowym. Jego uroczyste otwarcie nastąpiło 1 lipca 1907 r. Początkowo mieściło się w nim obok pomieszczeń biurowych starostwa, sali posiedzeń i kasy również mieszkanie prywatne starosty. Budynek do 1995 r. był siedzibą administracji starostwa w Anklam. Po reformie administracyjnej w 1995 r. stał się gmachem nowego starostwa Ostvorpommern. Od 2011 r. jest wykorzystywany jako budynek administracyjny starostwa Vorpommern-Greifswald.

25. TERMY

Termy otworzono ponad 100 lat temu jako pierwsze tego rodzaju na Pomorzu. Za powstaniem tego rodzaju zakładu opowiedział się w 1891 r. ówczesny burmistrz Hans Löwe.

W odpowiedzi na brak zgody rady miejskiej burmistrz Löwe znalazł odpowiednią działkę budowlaną i po zwiedzeniu innych wzorcowych zakładów tego rodzaju przekonał komisję o konieczności budowy budynku kąpielowego w mieście. Decyzją rady miejskiej w 1894 r. rozpoczęto prace budowlane.

W dniu 20 grudnia 1895 r. zakończono budowę term nakładem kosztów w wysokości 136000 marek. Mieszkańcom oddano do dyspozycji 14 łazienek z wannami, 4 pomieszczenia z prysznicami, saunę i łaźnię parową. Cena za korzystanie z łazienki wynosiła 75 pfeningów. Dzięki postępującemu unowocześnieniu mieszkań termy traciły coraz bardziej na znaczeniu i zostały w latach 70-tych zamknięte. Potem w budynku umieszczono pralnię. Od 1992 r. mieści się w nim hotel „Am Stadtwall”.